

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0411U004546

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-09-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юзвенко Леся Вікторівна

2. Yuzvenko Lesya Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.06

Назва наукової спеціальності: Вірусологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-09-2011

Спеціальність за освітою:

Місце роботи здобувача: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 23.233.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.25.29

Тема дисертації:

1. Біологічні та фізико-хімічні властивості вірусу опіку гречки
2. Biological physical and chemical properties of buckwheat burn virus

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню біологічних та фізико-хімічних властивостей фіторабдовірусу - вірусу опіку гречки (ВОГ), що широко розповсюджений в основних регіонах вирощування гречки в Україні і з кожним роком приносить значні збитки цій цінній культурі, знижуючи врожай до 80 %. Встановлено, що вірус опіку гречки має бациловидну форму, розміри віріону складають 230 - 270 ? 75 - 90 нм. Вірус містить одноланцюгову РНК негативної полярності з молекулярною масою 11575 нуклеотидів, а також шість структурних білків, молекулярна вага яких складає відповідно 126 кДа, 66 кДа, 48 кДа, 45 кДа, 34 кДа, 24 кДа. Вивчено жирнокислотний та моносахаридний склад ВОГ. Вірус містить такі моносахара: манозу (30 %), арабінозу (20,5 %), рибозу (18,7 %), ксилозу (17 %), рамнозу (13,8 %), а також жирні кислоти: пальмітинова (33,5 %), транс-олеїнову (14,4 %), цис - олеїнову (2,4 %), гідроксимиристинову (9,7 %), миристинову (2,2 %) і арахідонову (2,1%). З'ясовано, що домінуючими моносахарами для ВОГ є маноза и арабіноза, а серед жирних кислот - пальмітинова кислота. Встановлено, що вірус передається механічним шляхом і уражує широке

коло рослин з 10 родин серед яких важливі сільськогосподарські культури в Україні з родин пасльонових, гречкових, бобових та гарбузових. Проведена оцінка чутливості до ураження вірусом опіку гречки світової колекції 121 сорту гречки *Fagopyrum esculentum* Moench. Виділено сорти, найбільш стійкі до вірусної інфекції, що дає можливість використовувати найбільш цінні сорти в селекції. Показана різна резистентність зразків *Fagopyrum tataricum* Gaertn різного екологічного походження та філогенетично близьких видів до ураження вірусом опіку гречки, а також проведена оцінка стійкості гречки татарської до вірусом опіку гречки при поукісних посівах.

2. Dissertation is devoted to the study of properties of phytorhabdovirus -buckwheat burn virus (BBV), which is widespread in the basic regions of buckwheat growing in Ukraine, and with every year brings considerable losses of this valuable culture. The buckwheat burn virus behind morphological indicators belongs to family Rhabdoviridae. Virions of BBV have a bacillus-like form and dimensions 230 - 270 ? 75 - 90 nm. It contains single strand negative-sense RNA with molecular mass of 11575 nucleotides and structural proteins with molecular weights of 126, 66, 48, 45, 34 and 24 kDa. In the virion structure the fatty acids (palmitic, trans-oleic, cis-oleic, hydroxymyristinic and myristinic) and monosaccharides (mannose, arabinose, ribose, xylose, rhamnose and galactosamine) have been identified. BBV is transmitted by mechanical means, and affect a wide range of plants from 10 families, among which are agricultural crops of major importance to Ukraine from Solanaceae, Polygonaceae, Leguminosae, Cucurbitaceae. The estimation of stability of the world collection of a 121 sort of buckwheat of *Fagopyrum esculentum* Moench to BBV has been conducted. Sorts are distinguished, most steady to the viral infection, that gives an opportunity to use the most valuable sorts in a selection. The estimation of stability of *Fagopyrum tataricum* Gaertn collection of different ecological origin of phylogenetic close genus to the amazed plants of BBV.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Співак Микола Якович
2. Spivak Nicolay Yakovich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Анатолій Леонідович

2. Бойко Анатолій Леонідович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зарицький Микола Макарович

2. Зарицький Микола Макарович

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Іутинська Галина Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Іутинська Галина Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.